

Vocational Glossary / Fagordliste

English – Norwegian

A

acid /'æsið/ syre
additive /'ædətiv/ tilsetningsstoff
agriculture /ægrɪ'kʌltɪfə/ landbruk
agronomist /ə'grɒnəmɪst/ agronom
almond /'ɑ:mənd/ mandel
apron /'eɪprən/ forkle
aquaculture /'ækwəkʌltɪfə/ fiske-
oppdrett
arable farming /'ærəbl 'fɑ:mɪŋ/
jordbruk

B

backbone /'bækbəʊn/ ryggrad
barley /'bɑ:lɪ/ bygg
bean /bi:n/ bønne
beef /bi:f/ oksekjøtt
boar /bɔ:/ galte
boning knife /'bəʊnɪŋ naɪf/
utbeningskniv/utbeiningskniv
bran /bræ:n/ kli
bread tin /bred tɪn/ brødform
breed /bri:d/ rase, å ale opp
brine /braɪn/ saltlake
butcher /'bʊtʃə/ slakter/slaktar

C

cab /kæb/ hytte
cage /keɪdʒ/ bur
cake tin /keɪk tɪn/ kakeform
calcium /'kælsiəm/ kalsium
calf /kɑ:f/ kalv
carbohydrate /,kɑ:bə'hɑɪdreɪt/
karbohydrat
carcass /'kɑ:kəs/ skrott
cereal /'sɪəriəl/ kornblanding,
frokostblanding / korn-
blanding, frukostblanding
chainsaw /'tʃeɪnsɔ:/ motorsag
chef's knife /ʃeɪfz naɪf/
forskjærskniv/forskjærskniv
chest /tʃest/ bringe
chop /tʃɒp/ kotelett, å hakke
cleaver /'kli:və/ kjøttøks
coarse-grained /'kɔ:sgreɪnd/
grovkornet/grovkorna
codfish /'kɒdfɪʃ/ torsk

colander /'kɒləndə/ dørslag
cold-storage chamber
/'kəʊldstɔrɪdʒ 'tʃeɪmbə/
kjølerom
combine harvester /'kɒmbaɪn
'hɑ:vestə/ skurtresker/skurd-
treskjar
confectioner /kɒn'fekʃnə/ konditor
contamination /kəntæmɪ'neɪʃən/
smitte
cook /kʊk/ kokk
counterweight /'kaʊntəweɪt/
motvekt
crop /krɒp/ vekst, avling
crumble /'krʌmbəl/ smulepai
cuisine /kwɪ'zi:n/ kokekunst,
kjøkken
cultivation /kʌltɪ'veɪʃn/ dyrking
cure /kjʊə/ speke
custard /'kʌstəd/ vaniljekrem
cut /kʌt/ stykke

D

dairy farming /'deəri 'fɑ:mɪŋ/
melkeproduksjon/mjølke-
produksjon
dairy product /'deəri 'prɒdʌkt/
meieriprodukt
deep-fry /'di:pfraɪ/ å frityrsteke / å
frityrsteikje
diet /'di:ət/ diett, slankekur
digestion /dɪ'dʒestʃən/
fordøyelse/fordøying
disk harrow /disk 'hærəʊ/ skålharv
driving wheel /'draɪvɪŋ wi:l/ driv-
hjul
dry provision /draɪ prə'vɪʒən/ tørr-
vare
duck /dʌk/ å dynke
duckling /'dʌklɪŋ/ andunge

E

engine /'endʒɪn/ motor
equestrian /ɪ'kwɛstriən/ heste-
ewe /ju:/ søye
exhaust stack /ɪg'zɔ:st stæk/ eksos-
rør
extractor fan /ɪk'stræktə fæn/
avtrekksvifte

F

fat-soluble /fæt'sɒljəbəl/ fettløse-
lig/feittløyseleg

fatty /'fæti/ fet/feit
feed /fi:d/ fôr
fertilization /fɜ:təlaɪ'zeɪʃn/ gjødsl
fertilize /'fɜ:təlaɪz/ gjødsl
fetlock /'fetlɒk/ hovskjegg
filleting knife /'fɪlətɪŋ naɪf/
fileteringskniv
filly /'fɪli/ ung hoppe
fisherman /'fɪʃərmən/ fisker/fiskar
flank /flæŋk/ flanke
flavour /'fleɪvə/ smak
foal /fəʊl/ føll / føl, fole
food-processing trades /fu:d
'prəʊsesɪŋ/ restaurant- og
matfag
forelock /'fɔ:lɒk/ panne (på hest)
forester /'fɔ:rɪstə/
skogbruker/skogbrukar
forestry /'fɔ:rɪstri/ skogbruk
frying pan /'fraɪŋ pæn/
stekepanne/steikjepanne

G

gander /'gændə/ gasse
gardener /'gɑ:dənə/ gartner/gartnar
ginger /'dʒɪŋdʒə/ ingefær
glove /glɒv/ hanske
goose /gʊz/ gås
gosling /'gɒslɪŋ/ gåsunge
grain /greɪn/ korn
grater /'greɪtə/ rivjern
greenhouse /'gri:nhaʊs/ veksthus
grind /graɪnd/ male (opp)
groom /gru:m/ strigle
growth promoter /grəʊθ prə'məʊtə/
vekstfremmer/vekstfremjar
guts /gʌts/ innmat

H

ham /hæm/ skinke
hay baler /heɪ 'beɪlə/ høypresse
headlight /'hedlaɪt/ frontlys
herbicide /'hɜ:bɪsaɪd/ ugress-
middel/ugrasmiddel
herd /hɜ:d/ flokk
herring /'herɪŋ/ sild
hock /hɒk/ hasespiss
hock joint /hɒk dʒɔɪnt/ skank
hog /hɒg/ galte
hoof /hu:f/ hov
horsemanship /'hɔ:smənʃɪp/ heste-
hold/hestehald

I
intestinal tract /ɪn'testɪnəl trækt/
fordøyelseskanal/fordøyings-
kanal
iron /'aɪən/ jern

J
joint /dʒɔɪnt/ partere

K
kid /kɪd/ kje
kidney /'kɪdnɪ/ nyre
knee /ni:/ kne

L
ladle /'leɪdəl/ øse/ause
leaf fat /li:f fæt/ nyrefett/nyrefeitt
lean /li:n/ mager
legume /'legju:m/ belgfrukt
lemon /'lemən/ sitron
lemon squeezer /'lemən 'skwi:zə/
sitronpresse
lettuce /'letɪs/ bladsalat
livestock /'lɪvstɒk/ buskap
logger /'lɒgə/ tømmerhogger/
tømmerhoggar
loin /lɔɪn/ lend
low fat milk /'ləʊfæt mɪlk/
lettmelk/lettmjølkk
lumberjack /'lʌmbədʒæk/ tømmer-
hogger/tømmerhoggar

M
machine mechanic /mə'fi:n
mɪ'kænɪk/ maskinmekaniker/
maskinmekanikar
maintenance /'meɪntɪnəns/ vedlike-
hold/vedlikehald
maize /meɪz/ mais
mane /meɪn/ man
marbling /'mɑ:blɪŋ/ marmorering
mare /meə/ hoppe
masher /'mæʃə/ potetmoser/potet-
mosar
mature /mə'tʃuə/ mørne
meadow /'medəʊ/ eng
meat cutter /mi:t 'kʌtə/ kjøtt-
skjærer/kjøttskjerar
mend /mend/ reparere
metabolism /mə'tæbəlɪzəm/ stoff-
skifte
milk parlor /mɪlk 'pɑ:lə/
melkerom/mjølkerom

mince /mɪns/ kjøttdeig
minced lamb /mɪnst læm/ lamme-
kjøttdeig
mixing bowl /'mɪksɪŋ bəʊl/ bake-
bolle
mudguard /'mʌdgɑ:d/ skjerm
mutton /'mʌtən/ fårekjøtt/
sauekjøtt
muzzle /'mʌzəl/ mule

N
nanny /'næni/ (hunn)geit/(ho)geit
neigh /nei/ vrinske
netpen /'netpen/ merd
nicker /'nɪkə/ knegge/kneggje
nutmeg /'nʌtmeg/ muskatnøtt
nutrient /'nju:triənt/ næringsstoff
nutrition /nju:'trɪʃən/ ernæring
nutritionist /nju:'trɪʃənɪst/
ernæringseksperter

O
obesity /ə'bi:sɪti/ fedme/overvekt
off-cuts /'ɒfɪkʌts/ avskjær/avskjer
orchard /'ɔ:tʃəd/ frukthage
oven /'ʌvən/ stekeovn/steikjeomn

P
palette knife /'pælət naɪf/ rett
stekespade / rett steikjespade
pantry /'pæntri/ spiskammer
pare /peə/ skrelle
paring knife /'peərɪŋ naɪf/ rotkniv
pastry /'peɪstri/ fint bakverk
pasture /'pɑ:stʃə/ beite
pesticide /'pestəsaɪd/ insektmiddel
pheasant /'fezn̩t/ fasan
pie tin /paɪ tɪn/ paiform
piglet /'pɪglət/ grisunge
plaint oil /plɑ:nt ɔɪl/ planteolje
plough /pləʊ/ å pløye, plog
pluck /plʌk/ ribbe
plunge /plʌndʒ/ dyppe
pork /pɔ:k/ svinekjøtt
potato peeler /pə'teɪtəʊ 'pi:lə/
potetskreller/potetskrellar
pot-roast /pɒt rəʊst/ grytstek/
grytsteik
poultry /'pəʊltri/ fjærfe/fjærfe
pouring cream /'pɔ:riŋ kri:m/
fløtemelk/fløytemjølkk
predator /'predətə/ rovdyr, rovfugl

pressed meat /prest mi:t/ kjøtt-
pålegg

Q
quantity /'kwɒntɪti/ mengde/
mengd

R
rack /ræk/ høyrugg, kotelettkam /
høgrugg, kotelettkam
ram /ræm/ vær/vær
rear /'riə/ ale opp
recipe /'resɪpi/ oppskrift
refine /rɪ'faɪn/ raffinere
refrigerate /rɪ'frɪdʒəreɪt/ avkjøle
relief worker /rɪ'li:f 'wɜ:kə/
avløser/avløysar
rim /rɪm/ felg
rolling pin /'rɔʊlɪŋ pɪn/ kjevle
roast /rəʊst/ å helsteke i ovn / å
heilsteikje i omn
roast /rəʊst/ (lamme)karré
roost /ru:st/ vagle (seg)
rooster /'ru:stə/ hane

S
saddler /'sædlə/ salmaker/salmakar
salmon /'sæmən/ laks
saturate /'sætʃəreɪt/ mette
sausage /'sɔ:sɪdʒ/ pølse
savoury dish /'sɜ:vəri dɪʃ/ saltmat
scald /skɔ:ld/ skælde
scale /skeɪl/ vekt
scraping /'skreɪpɪŋ/ avskraping
screwdriver /'skru:draɪvə/
skrutrekker/skrutrekkejar
serving /'sɜ:vɪŋ/ porsjon
shank /ʃæŋk/ skank
shear /ʃiə/ klippe (sau)
shellfish /'ʃelfɪʃ/ skalldyr/skalldyr
shovel /'ʃʌvəl/ spade
sieve /sɪv/ melsikt/mjøsikt
skim milk /skɪm mɪlk/ skummet-
melk / skummamjølkk
slaughter /'slɔ:tə/ slakte
slice /slɑ:s/ skive
socket wrench /'sɒkɪt rentʃ/
pipenøkkel
soda /'səʊdə/ brus
sow /səʊ/ å så
sow /sau/ purke
spatula /'spætʃələ/ slikkepott
spice /spaɪs/ krydder

spicerack /'spaisræk/ krydderhylle
stainless steel /'steɪnləs sti:l/ rust-
fritt stål
stallion /'stæljən/ hingst
starch /stɑ:tʃ/ stivelse
steak /steɪk/ biff
steel knife /sti:l naɪf/ slipestål
steering wheel /'stiəriŋ wi:l/ ratt
step /step/ stigbrett
stove /stəʊv/ komfyr
substitute /'sʌbstɪtju:t/ vikar
succulent /'sʌkjələnt/ saftig
sugar-coated /'ʃʊgəkəʊtɪd/ med
sukkerlag

T
tail /teɪl/ hale
tender /'tendə/ mør
tenderloin /'tendələɪn/ indrefilet
tinned /tɪnd/ hermetisk
tissue /'tɪʃu:/ vev
tom /tɒm/ hannkatt
tough /tʌf/ seig
trailer /'treɪlə/ henger/hengar
tread bar /'tredbɑ:/ dekkmønster
trotter /'trɒtə/ grisekot, syltelabb
trout /traʊt/ ørret/aure
turkey /'tɜ:kɪ/ kalkun

V
veal /vi:l/ kalvekjøtt
vegetable /'vedʒɪtəbəl/
grønnsak/grønsak
venison /'venɪzən/ vilt
veterinarian /vetəri'neəriən/ vete-
rinær
vinegar /'vɪnɪgə/ eddik
vixen /'vɪksən/ revetispe

W
waiter /'weɪtə/ kelner
weed /wi:d/ luke
wheelbarrow /'wi:lbrəʊ/ trillebår
whisk /wɪsk/ visp
whole grain /həʊl greɪn/ helkorn/
heilkorn
whole milk /həʊl mɪlk/
helmelk/heilmjølke
wholesaler /'həʊlseɪlə/ grossist
whole wheat /həʊl wi:t/ sammalt
hvete / sammalen kveite
wire rack /'waɪə ræk/ kakerist
wither /'wɪðə/ manke

Bokmål/Nynorsk – Engelsk

A
agn bait
agronom agronomist
ale opp breed, rear
andunge duckling
aure trout
ause ladle
avkjøle refrigerate
avling crop
avløser relief worker
avløysar relief worker
avskjer off-cuts
avskjær off-cuts
avskraping scraping
avtrekksvifte extractor fan

B
bakebolle mixing bowl
beite pasture
belgfrukt legume
biff steak
bladsalat lettuce
bringe chest
brus soda
brødform bread tin
bur cage
buskap livestock
bygg barley
bønne bean

D
diett, slankekur diet
drivhjul driving wheel
dynke duck
dyppe plunge
dyrking cultivation
dørslag colander

E
eddik vinegar
eksosør exhaust stack
eng meadow
epleskrellar apple peeler
epleskreller apple peeler
ernæring nutrition
ernæringsekspert nutritionist
estragon taragon

F
fasan pheasant
fedme obesity

feit fatty
feittløseleg fat-soluble
felg rim
fet fatty
fettløselig fat-soluble
fileteringskniv filleting knife
fint bakverk pastry
fiskar fisherman
fiskeoppdrett aquaculture
fisker fisherman
fjærfe poultry
fjørfe poultry
flanke flank
flokk herd
fôr feed
fordøyelse digestion
fordøying digestion
forkle apron
forskjerskniv chef's knife
forskjærskniv chef's knife
frityrsteikje deep-fry
frityrsteke deep-fry
frukthage orchard
føl, fole foal
føll foal
fårekjøtt mutton

G
galte hog, boar
gartnar gardener
gartner gardener
gasse gander
gjødsel fertilization
gjødsle fertilize
greip digging fork
grisunge piglet
grønnsak vegetable
grønsak vegetable
grossist wholesaler
grovkorna coarse-grained
grytsteik pot-roast
grytstek pot-roast
gås goose
gåsunge gosling

H
hakke chop
hale tail
hane rooster
hannkatt tom
hanske glove
hasespiss hock
heilkorn whole grain

heilmjølkk *whole milk*
heilsteikje i omn *roast*
helkorn *whole grain*
hmelkk *whole milk*
helsteke i ovn *roast*
hengar *trailer*
henger *trailer*
hermetisk *tinned*
heste- *equestrian*
hestehald *horsemanship*
hestehold *horsemanship*
hingst *stallion*
hogeit *nanny*
hoppe *mare*
hov *hoof*
hunngreit *nanny*
høgrygg, kotelettkam *rack*
høypresse *hay baler*
høyrygg, kotelettkam *rack*

I
indrefilet *tenderloin*
innmat *guts*
insektmiddel *pesticide*

J
jern *iron*
jordbruk *arable farming*

K
kakeform *cake tin*
kakerist *wire rack*
kalkun *turkey*
kalsium *calcium*
kalv *calf*
kalvekjøtt *veal*
karbohydrat *carbohydrate*
kelner *waiter*
kje *kid*
kjevle *rolling pin*
kjølerom *cold-storage chamber*
kjøttdeig *mince*
kjøttøks *cleaver*
kjøttpålegg *pressed meat*
kli *bran*
klippe (sau) *shear*
kne *knee*
knege *nicker*
kneggje *nicker*
kokekunst *cuisine*
kokk *cook*
komfyr *stove*
konditor *confectioner*

korn *grain*
kotelett *chop*
kotelettkam *rack*
krydder *spice*
krydderhyll *spicerack*

L
laks *salmon*
lammekarré *lamb roast*
lammekjøttdeig *minced lamb*
landbruk *agriculture*
lapskaus *stew*
lend *loin*
lettmelkk *low fat milk*
lettmjølkk *low fat milk*
luke *weed*

M
mager *lean*
mais *maize*
male (opp) *grind*
man *mane*
mandel *almond*
manke *wither*
marmorering *marbling*
meieriprodukt *dairy product*
melkeproduksjon *dairy farming*
melkerom *milk parlor*
melsikt *sieve*
mengd *quantity*
mengde *quantity*
merd *netpen*
mette *saturate*
mjølkeproduksjon *dairy farming*
mjølkerom *milk parlor*
mjølsikt *sieve*
motor *engine*
motorsag *chainsaw*
mule *muzzle*
mønster *tread bar*
mør *tender*
mørne *mature*

N
nyre *kidney*
nyrefeitt *leaf fat*
nyrefett *leaf fat*
næringsstoff *nutrient*

O
oksekjøtt *beef*
oppskrift *recipe*
overvekt *obesity*

P
paiform *pie tin*
partere *joint*
planteolje *plaint oil*
plog *plough*
pløye *plough*
porsjon *serving*
potetmosar *masher*
potetmoser *masher*
purke *sow*
pølse *sausage*

R
raffinere *refine*
rase *breed*
reparere *mend*
restaurant- og matfag *food-processing trades*
rett steikjespade *palette knife*
rett stekespade *palette knife*
revetispe *vixen*
ribbe *pluck*
rivjern *grater*
rotkniv *paring knife*
rovdyr, rovfugl *predator*
rustfritt stål *stainless steel*
ryggrad *backbone*

S
saftig *succulent*
salmakar *saddler*
salmaker *saddler*
saltlake *brine*
saltmat *savoury dish*
salvie *sage*
sammalen kveite *whole wheat*
sammalt hvete *whole wheat*
sauekjøtt *mutton*
seig *tough*
sild *herring*
sitron *lemon*
sitronpresse *lemon squeezer*
skalldyr *shellfish*
skalldyr *shellfish*
skank *shank, hock joint*
skinke *ham*
skive *slice*
skogbruk *forestry*
skogbrukar *forester*
skogbruker *forester*
skrelle *pare*
skrott *carcass*
skummamjølkk *skim milk*

skummetmelk *skim milk*
skurdtreskjar *combine harvester*
skurtresker *combine harvester*
skålde *scald*
skålharv *disk harrow*
slaktar *butcher*
slakte *slaughter*
slakter *butcher*
slankekur *diet*
slikkepott *spatula*
slipestål *steel knife*
smak *flavour*
smitte *contamination*
smulepai *crumble*
spade *shovel*
speke *cure*
spiskammer *pantry*
steikjeomn *oven*
steikjepanne *frying pan*
stekeovn *oven*
stekepanne *frying pan*
stivelse *starch*
stoffskifte *metabolism*
strigle *groom*
stykke *cut*
svinekjøtt *pork*
syre *acid*
søye *ewe*
så *sow*

T
tilsetningsstoff *additive*
torsk *codfish*
traktorhytte *cab*
trillebår *wheelbarrow*
tømmerhoggar *logger, lumberjack*
tømmerhogger *logger, lumberjack*
tørrvare *dry provision*

U
ugrasmiddel *herbicide*
ugressmiddel *herbicide*
ung hoppe *filly*
utbeiningskniv *boning knife*
utbeningskniv *boning knife*

V
vagle (seg) *roost*
vedlikehald *maintenance*
vedlikehold *maintenance*
vekst, avling *crop*
vekstfremjar *growth promoter*
vekstfremmer *growth promoter*

veksthus *greenhouse*
vekt *scale*
vêr *ram*
vernebriller *goggles*
veterinær *veterinarian*
vev *tissue*
vikar *substitute*
vilt *venison*
vilthandel *game stall*
visp *whisk*
vrinske *neigh*
vêr *ram*

Ø
ørret *trout*
øse *ladle*

Acknowledgements

It has not been possible to identify the sources of all the material used (or trace all the copyright owners), and in such cases the publishers would welcome information from copyright owners. The publishers are grateful to the authors, publishers and others who have given permission for the use of the copyright material.

Texts: Part One

“Class Survey”, based on Anna Adhémar, *English for Care Workers*, ©Munksgaard Danmark
“How Do You Learn Best?” (Kaisa Leitola, NLP trainer), “Ta Moko” (Louisa Daffue-Karsten) and “Mari Working Abroad” (Pirjo Pollari), based on Daffue-Karsten et. al. *English United Course 1*, Tammi
Wheaten & Co. Ltd. for “Son of Mine” by Kath Walker from *Black and White*

Excerpt from *Are You Experienced?* by William Sutcliffe. Copyright © William Sutcliffe, 1997. Published by Penguin Books
Susan Bergholz Literary Services for “No Speak English” by Sandra Cisneros from *The House on Mango Street*
“The Sniper” from *The Short Stories of Liam O’Flaherty* by Liam O’Flaherty. Used by permission of Jonathan Cape
Chronicle Books for excerpts from *The Air Down Here: True Tales from a South Bronx Boyhood* by Gil C. Alicea with Carmine DeSena ©1995
“A Day’s Wait” by Ernest Hemingway from *The Complete Short Stories of Ernest Hemingway*. ©Hemingway Foreign Rights Trust
David Higham Associates, Ltd. for “Parting with a Friend” by James Herriot from *If Only They Could Talk*
“Terror on the Tube” excerpts based on blog at BBC News
“What’s My Job?” and “Bono: Spokesman for the World’s Poor” by David O’Gorman
The Guardian for “Fated Attraction” by Lynne Wallis

Drawings: Part One

Per Ragnar Møkleby: 10, 15, 16, 52, 58, 64, 65, 91, 97, 111, 122, 132, 148, 151, 162, 163, 164
Lars Fiske: 8–9, 13, 14, 177
John Arne Eidsmo: 87, 123, 127, 128
Kent Enstrøm: 129
John Thoresen: 135

Photos: Part One

AllOverPress: Sue Ogrocki/
Rex/AllOverPress 7ø/v + 158,
Ole Ch.H.Thomassen 7ø/h,
Rex/AllOverPress 8h + 136,
48, 52n, 77, 88–89, Anette
Kjær/Polfoto/AllOverPress 11,